

ПРИМЉЕНО:	
ОРГАНИЗ.ЈЕД.	БРОЈ
0603	93/4

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У НОВОМ САДУ

Одлуком Наставно-научног већа Природно-математичког факултета у Новом Саду, на XVI седници одржаној 17. 02. 2000. године одређени смо за чланове Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата mr Вукашина Шушића под насловом "ГЕОГРАФСКЕ ОСНОВЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ЛЕСКОВАЧКОЈ КОТЛИНИ".

Комисија је прегледала докторску дисертацију mr Вукашина Шушића и у вези с тим подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Докторска дисертација "ГЕОГРАФСКЕ ОСНОВЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ЛЕСКОВАЧКОЈ КОТЛИНИ" написана је на 260 страна компјутерског текста. У раду се налази 52 табеле, 21 карта, 16 скица, 11 фотографија и списак литературе са 175 навода.

У основи рад је конципиран тако да има увод, пет поглавља, закључак и литературу.

У крајем Уводу (1-4 стр.) аутор указује на недовољну географску изученост проблематике пољопривредне производње у Лесковачкој котлини, мада је то подручје са аспекта пољопривредне производње једно од најинтересантнијих у читавој Републици. Истовремено, аутор овде истиче да је валоризација географских основа пољопривредне производње у Лесковачкој котлини основни циљ ове докторске дисертације.

У другом поглављу рада (5-7 стр.), под насловом "Положај, границе и величина", аутор анализира аграрно-географски положај Лесковачке котлине у односу на друга пољопривредна подручја и веће потрошачке центре аграрних производа Србије. Као једна од котлина композитне долине Велике и Јужне Мораве, географски положај Лесковачке котлине има транзитни карактер. Кроз њу пролазе важне међународне саобраћајнице (пруга и пут) које повезују Средњу Европу са већим делом Балканског полуострва и Блиским Истоком.

У трећем поглављу рада (8-92 стр.), под насловом "Природни услови", аутор анализира природне услове и њихов утицај на пољопривредну производњу у Лесковачкој котлини. Утврђивање утицаја намеће коришћење квантитативних показатеља и односа између природних услова и могуће величине приноса, примене агротехнике, наводњавања итд. Централно место код вредновања природних услова заузима морфометријска анализа рељефа, агроклиматска својства, водопривредни проблеми, продуктивност земљишта и сл. Претпоставка валоризације природних (агроеколошких) услова је анализа физичко-географских карактеристика природне средине. Она представља основу за оцену значаја и утицаја агреколошких услова на структуру, размештај и висину приноса и то, пре свега, у билој производњи. Просторни размештај и структура пољопривредне производње Лесковачке котлине је у знатној мери детерминисана природним погодностима и њиховом просторном диференцијацијом. У анализи која следи аутор обрађује све компоненте природне

средине релевантне за пољопривредну производњу: геолошку грађу, рељеф, агроклиматске и хидролошке услове, педолошки и природни вегетациони покривач.

У четвртом поглављу рада (93-170 стр.), под насловом "*Друштвени услови*", аутор анализира друштвено-економске услови у којима се пољопривреда формира и развија. На размештај и структуру пољопривредне производње, поред природних, утичу и друштвени услови у којима се пољопривреда формира. Утицај друштвених, односно друштвено-економских фактора најјаче се рефлектује преко динамике и структуре пољопривредног становништва, структуре пољопривредних газдинстава према величини, достигнутог нивоа развијености науке, потражње за пољопривредним производима, степену изражености и карактеру специјализације, изграђености индустријских капацитета за прераду пољопривредних производа и др. Детаљно су анализирани: пољопривредно становништво, поседовна структура земљишног фонда, величина поседа, облици његовог искоришћавања, величина парцела, достигнути степен аротехнике, тј. фактори интензификације пољопривреде, коришћење пољопривредног земљишта, итд.

У петом поглављу рада (171-224 стр.), под насловом "*Производне одлике пољопривреде*", аутор даје производне одлике пољопривреде Лесковачке котлине. Посебно је у овом делу рада детаљно анализирана пољопривредна производња у периоду 1960-1995. година, када она, нарочито у подручјима интензивне пољопривреде, добија тржишни карактер. У оквиру ратарске производње анализирана је производња житарица, индустријског биља, сточног и крмног биља. При томе је посебна пажња посвећена повртарској производњи која данас има највећи економски значај у пољопривреди Лесковачке котлине. Поред тога, анализирана је и воћарска, виноградарска и сточарска производња (говедарство, свињарство, овчарство, живинарство итд.).

У шестом поглављу рада (225-230 стр.), под насловом "Могућности и перспективе развоја пољопривреде", аутор указује да је оптимална рејонизација резултантна дејства предходно анализираних природних и друштвено-економских показатеља. Рејонизација указује на могућности развоја не само пољопривреде већ и оних привредних делатности који се директно или индиректно наслажају на пољопривреду. Даља производна специјализација, у смислу успостављања система гајења пољопривредних култура, сагласна расположивим природним условима, претходна је претпоставка будућег развоја пољопривредне производње у посматраном подручју. Аутор констатује да је у смислу савремене пољопривредне производње она постигнута само у појединим деловима Лесковачке котлине. Оптимизација просторног размештаја и структуре пољопривредне производње омогућила би адекватније и рационалније коришћење расположивих потенцијала за развој пољопривреде. Оптимална рејонизација пољопривредне производње подразумевала би прилагођавање не само расположивим природним условима, већ и тржишним, демографским, инфраструктурним и другим условима развоја пољопривреде.

У *Закључку* (231-241 стр.) аутор сагледава могућности развоја, са истицањем погодности и ограничења, које расположиви природни и друштвено-економски услови и фактори пружају за развој пољопривреде. аутор посебно истиче да у једној рационалној, у односу на природне услове, тржишно оријентисаној пољопривредној производњи, Лесковачка котлина може да постане значајан произвођач многих пољопривредних култура и сточарских производа, подмирујући потребе становника и прехранбене индустрије, не само са југоистока Србије, већ и удаљенијих подручја домаћег и страних тржишта.

У *Литератури* (242-254 стр.) аутор наводи списак од 175 јединица коришћене литературе и других извора података.

Комисија констатује да је кандидат са успехом решио задатке постављене у пријави тезе:

- да се стриктно придржавао одобрене теме;
- да је постављене проблеме успешно у целости решио;
- да је текст докторске дисертације систематично изложен;
- да теза представља самосталан научни рад и да поред теоретског значаја њени резултати могу наћи и вишеструку практичну примену.

Стога Комисија предлаже Наставно-научном већу Природно-математичког факултета у Новом Саду да прихвати позитивну оцену докторске дисертације под називом "ГЕОГРАФСКЕ ОСНОВЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ЛЕСКОВАЧКОЈ КОТЛИНИ" кандидата мр Вукашина Ђушића.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. Павле Томић

Др Павле Томић, ред. проф.

Природно-математичког факултета у Н. Саду

2. Милан Спасојевић

Др Милан Спасојевић, ванред. проф.

Економског факултета у Нишу

3. Драгољуб Бугарски

Др Драгољуб Бугарски, ред. проф.

Природно-математичког факултета у Н. Саду

4. Никола Мильковић

Др Никола Мильковић, ред. проф. у пензији

Пољопривредног факултета у Новом Саду

5. Јован Ромелић

Др Јован Ромелић, ванред. проф.

Природно-математичког факултета у Н. Саду